

Sprawa: Petycja 861/2024
Znak sprawy: ST8.4701.46.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź Ministerstwa Finansów na petycję nr pani

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na petycję „861/2024” z 29 sierpnia 2024 r., mając na uwadze postanowienia ustawy o petycjach¹, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień. Odpowiedź dotyczy postulatu zakresie cyt. „wprowadzenia zmian w dochodach samorządów poprzez dodanie w udziale dochodów z gmin i powiatów:

- 1) gminy wiejskie;
- 2) gminy wiejsko - miejskie i miejsko - wiejskie;
- 3) gminy miejskie - miasto na prawach powiatu;
- 4) powiaty;
- 5) województwa.”

Uprzejmie informuję, że zamiarem zarówno Ministerstwa Finansów jak i Rządu RP jest gruntowna reforma systemu dochodów jednostek samorządu terytorialnego w Polsce.

W połowie lipca br. przygotowany został bowiem, projekt ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (dalej: JST) z jego planowanym dniem wejścia w życie 1 stycznia 2025r.

Dokument ten jest obszerny, ale poniżej przedstawiono najistotniejsze, ze względu na treść Pani petycji, projektowane zmiany.

¹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

Otóż, w celu bardziej precyzyjnego finansowania poszczególnych JST proponuje się skategoryzowanie jednostek w następujące grupy:

- 1) województwa;
- 2) powiaty;
- 3) miasta na prawach powiatu;
- 4) gminy.

Podstawą wydzielenia, w przypadku miast na prawach powiatu, są przede wszystkim kryteria ustrojowe, związane z zakresem realizowanych zadań, odmiennym niż w przypadku „zwykłej” gminy czy „zwykłego” powiatu.

W układzie wyodrębnionych kategorii JST ustalone będą potrzeby wydatkowe samorządów oraz kwoty referencyjne w zakresie stabilizującej reguły dochodowej. W nowym systemie, zostaną wprowadzone jednolite kryteria identyfikacji samorządów najbogatszych i najbiedniejszych z uwzględnieniem nie tylko dysproporcji dochodowych między poszczególnymi JST, ale również zróżnicowania potrzeb wydatkowych. Wyrównanie liczone będzie, nie jak dotychczas na mieszkańca JST, ale na mieszkańca przeliczeniowego w danej kategorii JST, który to mieszkaniec uwzględniłby zróżnicowane potrzeby wydatkowe w JST. Potrzeby wydatkowe danej JST – zgodnie z metodologią wypracowaną przez MF we współpracy z Bankiem Światowym - odzwierciedlałby indeks potrzeb wydatkowych (IPW). IPW byłby liczbową miarą potrzeb wydatkowych w samorządzie uwzględniającą obiektywne determinanty wydatków w największych obszarach działalności samorządów.

Zatem Pani postulat, z dniem wejścia w życie przygotowanej ustawy, zostanie kierunkowo w gruncie rzeczy, w istotnej mierze zrealizowany.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Marek Wiewióra

Dyrektor

Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego